N5

Teisteanais
Nàiseanta
2023

2023 Gàidhlig

Leughadh

National 5

Finalised Marking Instructions

© Scottish Qualifications Authority 2023

These marking instructions have been prepared by examination teams for use by SQA appointed markers when marking external course assessments.

The information in this document may be reproduced in support of SQA qualifications only on a non-commercial basis. If it is reproduced, SQA must be clearly acknowledged as the source. If it is to be reproduced for any other purpose, written permission must be obtained from permissions@sqa.org.uk.

SQA ©

General marking principles for National 5 Gàidhlig Reading

This information is provided to help you understand the general principles you must apply when marking candidate responses to questions in this paper. These principles must be read in conjunction with the detailed marking instructions, which identify the key features required in candidate responses.

(a) Marks for each candidate response must **always** be assigned in line with these general marking principles and the detailed marking instructions for this assessment.

(b) Marking should always be positive. This means that, for each candidate response, marks are accumulated for the demonstration of relevant skills, knowledge and understanding: they are not deducted from a maximum on the basis of errors or omissions.

(c) If a specific candidate response does not seem to be covered by either the principles or detailed marking instructions, and you are uncertain how to assess it, you must seek guidance from your team leader.

Marking instructions for each question

Roinn 1 — Leughadh airson Sgrudadh agus Measadh

Ceist			Freagairt a thathar a'sùileachadh	Comharran iomlan	Stiùireadh a bharrachd
1.			• iomradh ann am bàta thar a' Chuan Siar	**1**	
2.			• bhrosnaich an turas a rinn e eadar Ullapul agus Steòrnabhagh e **(1)** • bha miann pearsanta aige dùbhlan ùr a choileanadh **(1)**	**2**	
3.			Aon à: • tha e a' sealltainn gu bheil an sgrìobhadair a' creidsinn gu bheil an rud a tha Niall Iain a' dol a dhèanamh do-dhèanta/uabhasach doirbh • tha an sgrìobhadair a' smaoineachadh nach eil e glic • tha e a' sealltainn gu bheil an còrr den sgeulachd a' leantainn às dèidh sin • freagairt iomchaidh eile	**1**	
4.			• bha aige ri feitheamh airson fosgladh san t-sìde **(1)** • ghoirtich e e fhèin ann an tubaist air bòrd a' bhàta **(1)**	**2**	
5.			• rannsachadh a dhèanamh air uidheamachd agus aodach freagarrach **(1)** • sùil mhionaideach a thoirt air mapaichean **(1)** • còig no sia làithean a bhith aca airson faighinn a-mach gu muir **(1)** • a bhith aig muir ro mheadhan an Ògmhios airson an oidhirp fhaighinn seachad ron Dàmhair **(1)**	**4**	
6.			• airson brath a ghabhail air aimsir a bha na b' fhàbharaiche me - bha an aimsir/sìde na b' fheàrr an sin airson faighinn air falbh **(1)** • an staid-mara ceart gus slighe fhreagarrach tarsainn fhaighinn **(1)**	**2**	
7.			• socair/toilichte **(1)** • eagal/iomagain **(1)** • faochadh/taingeil **(1)**	**3**	

Ceist			Freagairt a thathar a'sùileachadh	Comharran iomlan	Stiùireadh a bharrachd
8.			• a' faighinn stuthan ri chèile leithid am biadh/na goireasan a dh'fheumadh e **(1)** • trèanadh a b' fheudar dha a dhèanamh air a bhodhaig **(1)** • inntinn ullachadh (airson an uallaich a bhiodh air) **(1)**	**3**	
9.	(a)		• daoine a bha air dùbhlain fheuchainn **(1)** • a bha a' cur feum air tòrr oidhirp/a bha a' gabhail ùine mhòr ri dhèanamh **(1)**	**2**	
	(b)		• feumar cumail a' dol ge bith dè na duilgheadasan	**1**	
10.			• bha Niall Iain a' togail airgead airson carthannas (a bhios a' cuideachadh dhaoine le tinneasan-inntinn) **(1)** • bha e a' feuchainn ris an tuigse aig daoine mu thinneasan-inntinn àrdachadh **(1)**	**2**	
11.			• dh'fheumadh e strì ri tuinn anns an robh còrr is ochdad troighean a dh'àirde aig àmannan **(1)** • sruth làidir a dh'fhaodadh a chur far a shlighe **(1)** • greisean de aimsir chiùin anns nach dèanadh e mòran adhartais **(1)**	**3**	
12.			• chaidh milleadh a dhèanamh air innealan-stiùiridh a' bhàta **(1)** • thaom uisge a-steach **(1)**	**2**	
13.			• tha e a' sealltainn na rudan a rinn an turas aige cho cunnartach/doirbh/mar a chaidh e ceàrr – tha iomradh air a' mhuir agus mar a b' fheudar dha cobhair iarraidh • tha a' phrìomh theachdaireachd aig an deireadh – "ged nach do shoirbhich leis, rinn e oidhirp 's dòcha gur e sin an rud as cudromaiche" • tha e a' toirt na h-earrainne gu crìoch agus a' sealltainn dè thachair dha an dèidh na tha anns a' chòrr den earrainn mun deasachadh a rinn e agus na h-adhbharan air a chùlaibh – "Bha an turas seachad agus bha e air am bàta aige a chall ach bha e beò" Freagairt iomchaidh eile	**2**	Feumar eisimpleir fhreagarrach **(1)** agus iomradh mu dè cho soirbheachail 's a tha am paragraf mu dheireadh **(1)**

[CRÌOCH STIÙIREADH CEARTACHAIDH]